

ELUKESTEV ÕPE 2007

.....
täiskasvanuhariduse uuring
.....

Haridus- ja Teadusministeerium

ELUKESTEV ÕPE 2007

.....
Täiskasvanuhariduse uuring
.....

veebruar 2008

Turu-uuringute AS

SISUKORD

EESSÕNA	5
KOKKUVÕTE	7
UURINGU TAUST	8
Uuringu eesmärk ja ülesanded	8
Valim	8
Andmetöötlus	10
Teostajad	10
UURINGU TULEMUSED	11
Tasemeõppes osalemine	11
Täiendus- ja ümberõppes ning vabahariduskoolitusel osalemine	16
Lisa 1: Ankeet	27

Haridust väärtustades on Euroopa Liit Lissaboni strateegiaga seadnud eesmärgi jõuda aastaks 2010 olukorrani, kus vähemalt 12,5% täiskasvanud elanikkonnast (25-64-aastased) osaleksid pidevalt elukestvas õppes. Euroopa Liidu riigid panustavad järjest enam meetmetesse, mis suurendavad täiskasvanute võimalusi haridust omandada, tõstavad õpimotivatsiooni ja parandavad täiskasvanute koolituse kvaliteeti ja keskkonda.

Täiskasvanute elukestvas õppes osalemist mõõdetakse tööjõu-uuringutega kogutavate andmete põhjal. Uuring viiakse Euroopa riikides läbi ühtsetel alustel, Eesti tööjõu-uuringu (ETU) andmed kogub Eesti Statistikaamet. Euroopa Liidu riikide andmed koondab omakorda Eurostat. Elukestvas õppes osalemise näitaja saadakse küsitlusandmetele tuginedes – nelja viimase küsitlusele eelneva nädala jooksul koolis või koolitusel osalenud 25-64-aastaste osakaal eagrupidis protsendina. ETU tulemused täiskasvanute koolituses osalemise kohta viimase nelja nädala jooksul avaldatakse aasta keskmisena.

Eestis on 25–64 aastaste täiskasvanute osalemine elukestvas õppes olnud aastatel 2000–2006 üsna ühtlaselt vahemikus 5,4–6,5%. 2007. aastal tõusis elukestvas õppes osalejate osakaal 7%-ni. Viimasel aastal on kasvanud just tööalastel täiendus- või ümberõppekursustel, tööalastel konverentsidel või seminaridel osalenute määr. Loodetavasti avaldasid näitaja paranemisele kaasa 2007. aastal täiskasvanute õppimisvõimaluste avardamiseks käivitatud meetmed ning riigi poolt täiskasvanuõppe rahastamise suurendamine tagab osalusprotsendi jätkuva tõusu.

Eesti elukestva õppe strateegias aastateks 2005–2008 on seatud eesmärgiks tõsta tasemehariduses ja kursustel osalevate täiskasvanute määr 2008. aastaks 10%-ni, püstitatud eesmärgi täitmist hinnatakse ETU andmete alusel. Ainult ETU ei anna aga piisavalt alust vastava valdkonna poliitika kujundamiseks ja elluviidud meetmete tõhususe hindamiseks. Sellepärast on vajalikud kõik uuringud, vaatlused, mis annavad lisateavet elukestvas õppes toimuva kohta. Enam teades saab teha otsuseid, mis mõjutavad meie täiskasvanute võimalusi elukestvas õppes osalemiseks ja seeläbi ka osalemise määra tõsta.

Käesolev Turu-uuringute ASI läbiviidud uuring on mõeldud täienduseks Statistikaameti poolt regulaarselt läbiviidavale tööjõu-uuringule, sisaldades küsimusi elukestvas õppes (koolis ja koolitusel) osalemise kohta mitte ainult 4 nädala, vaid ka viimase 12 kuu jooksul enne küsitlust. Antud uuringu valim on võrreldes ETU valimiga tunduvalt väiksem ja küsitlus ise läbi viidud suhteliselt lühikese perioodi jooksul 2007. aasta IV kvartalis.

Turu-uuringute ASI uuringuaruande tulemused tõendavad, et ETU andmed on tõenäoliselt mõnevõrra alahinnatud (kuna elukestvat õpet puudutavad küsimused asetsevad ankeedis lõpuosas, küsitlaja ja küsitletav on ilmselt väsinud, lihtsam on vastata 'ei' jne). Selleks, et hinnata, kui suur on

ühe või teise uuringu puhul küsitlusmaterjalist, küsitlejast või küsitletavast tulenev viga, oleks vajalik teostada ankeetide laboratoorne testimine. Sellist uuringute laboratooriumit Eestis aga veel ei eksisteeri. Käesoleva uuringu andmestiku ja aruande põhjal ei saa niisiis teha järeldusi erinevuste kohta ETU-ga. Kuna peamised tulemused erinevad oluliselt Statistikaameti tööjõu-uuringu tulemustest, siis on planeeritud käesoleva uuringuga analoogne uuring läbi viia 2008.aasta IV kvartalis.

Rahvusvahelises võrdluses on ETU tulemused siiski arvestatavad, sest samasuguseid küsimustikke kasutatakse ka teistes riikides ja elukestva õppe küsimused sisalduvad ka mujal ankeedi lõpuosas.

Hariduses ja koolituses osalejate protsendi tõstmine pole eesmärk omaette. Elukestvas õppes osalemise läbi on võimalik suurendada elanike konkurentsivõimet tööturul, valmisolekut toimetulekuks elus, soodustada sotsiaalset integreeritust ja kodanikkonna kujunemist ning liikuda tööealise elanikkonna optimaalsema rakendatuse suunas. Eesti soov üle minna teadmispõhisele majandusele tähendab seda, et kõigile elanikele tuleb anda võimalus oma teadmised ja oskused ajakohastada luues nende vajadustele ja võimetele vastavad õppimisvõimalused.

Uuringust selgub teave annab lisaväärtuse haridussüsteemi paremaks korraldamiseks, koolituses vähe osalevate sihtrühmade väljaselgitamiseks ja nende täiendavaks motiveerimiseks.

Head lugemist!

Haridus- ja Teadusministeerium

KOKKUVÕTE

- **Elukestvas õppes oli uuringule eelnenud aasta vältel osalenud kokku 41% 25-64-aastasest elanikkonnast. Nelja viimase nädala jooksul oli elukestvas õppes osalenud 22% inimestest ning viimase 12 kuu jooksul samuti 22%. Kõige sagedamini olid möödunud aasta vältel elukestvas õppes osalenud kõrgharidusega inimesed (68%), naisterahvad (46%), alla 44-aastased vastajad (46-51%), pealinlased (48%) ning Tartu elanikud (60%).**
- **Viimase aasta jooksul oli tasemeõppes osalenud 8% Eesti 25-64-aastasest elanikkonnast, sealhulgas 5% osales tasemeõppes ka küsitlusele eelnenud nelja nädala jooksul. Kõige sagedamini on tasemeõppes osalenud 25-29-aastased inimesed (19%) ning kõrgharidusega vastajad (17%). Kõige sagedamini õpitakse rakenduskõrgharidusõppes, bakalaureuseõppes või magistriõppes. Ligi pooltel juhtudel oli õpingute rahastajaks riik, pea sama paljudel juhtudel õppur ise.**
- **Täiendus- või ümberõppes või vabahariduskoolitustel oli viimase aasta vältel osalenud 39% 25-64-aastastest inimestest. Sealhulgas 19% oli koolitustel osalenud küsitlusele eelnenud nelja nädala jooksul. Kõige sagedamini osalesid koolitustel kõrgharidusega inimesed (64%). Keskmisest enam võtsid koolitustest osa naisterahvad (44%), 30-44-aastased (45-47%), pealinlased (45%) ning Tartu elanikud (51%).**
- Üle poolte koolitustel osalenutest võttis osa **tööstalastest täiendus- või ümberõppekursustest**. Levinud oli ka osalemine tööstalastel konverentsidel või seminaridel, kus oli osalenud 17% koolitustel osalenud inimestest. 70%-l juhtudest maksis koolituse eest tööandja, 17%-l aga koolitusel osaleja ise.
- 65% koolitustest leidis aset ainult või enamasti koolitusel osaleja tööajal, 25% ainult / pigem väljaspool tööaega.
- **Tulevikus plaanis kindlasti kas formaalhariduses, mõnel kursusel või õppe- või koolitusprogrammis osaleda 22% Eesti 25-64-aastastest elanikest. Kolmandik vastanutest soovis tulevikus kas koolis või koolitustel osaleda, kuid ei omanud veel kindalt plaani, millist kooli või koolitust valida. 32% inimestest polnud koolis või koolitustel osalemisest huvitatud. Sagedamini soovivad koolis või koolitustel osaleda kõrgharidusega inimesed ning 25-29-aastased pealinlased.**
- Kõige sagedamini soovitakse tulevikus osaleda **tööstalastel täiendus- või ümberõppekursustel** (61% inimestest, kel on kindel kavatsus tulevikus koolis või koolitustel osaleda).

UURINGU TAUST

Käesolev aruanne on koostatud Turu-uuringute AS-i poolt ajavahemikus 11. oktoober – 23. oktoober 2007. aastal läbi viidud Omnibussküsitluse ning ajavahemikus 15. oktoober – 2. november läbi viidud telefoniküsitluse tulemuste põhjal. Aruanne esitati Haridus- ja Teadusministeeriumile.

Uuringu eesmärk ja ülesanded

Uuringu eesmärgiks oli selgitada välja:

- Kui suur osa 25-64-aastastest Eesti elanikest on viimase 4 nädala või 12 kuu jooksul osalenud koolitustel või käinud koolis;
- Millisel haridusastmel õpiti ning millistel koolitustel osaleti;
- Millised olid õpingute finantseerimisallikad;
- Missuguses õppes või koolitustel plaanitakse osaleda järgneva 12 kuu jooksul.

Valim

Uuringu üldkogumi moodustavad kõik Eesti alalised elanikud vanuses 25-64, keda Eesti Statistikaameti andmetel oli Eestis 2007. aasta 1. jaanuari seisuga 705 976 inimest.

Uuring viidi läbi kahes etapis:

1. Omnibussuuring, mille käigus küsitleti 611 inimest vanuses 25-64.

Vastajad leiti juhuvaliku alusel, et tagada kõikide Eesti maakondade ja asulatüüpide proportsionaalne esindatus küsitlusvalimis. Valimi territoriaalne mudel on koostatud Eesti Statistikaameti rahvastikustatistika andmebaasi alusel seisuga 01.01.2003.a.

Juhuvaliku esimeses etapis leiti 101 valimipunkti üle Eesti ja teises etapis igas valimipunktis konkreetsed intervjueeritavad.

Aadressi valikul rakendati lähte-aadressi meetodit, mille puhul antakse igale küsitlejale ette juhuslikult valitud aadress, kus küsitleja teostab esimese intervjuu. Edasi liigutakse kindla sammu alusel (iga teine korter või iga maja), et tagada valikusse sattunud elupaikade juhuslikkus.

Vastaja valikul rakendati nn. noore mehe reeglit, mis näeb ette, et esimesena palutakse intervjuud noorimalt kodusolevalt meesterahvalt, kes on 15-74-aastane. Kui mehi kodus ei ole, palutakse vastajaks kõige noorem naisterahvas vanusevahemikus 15-74 aastat. Selline valikumeetod annab neile küsitletavate kategooriatele, keda on vähem tõenäoline kodust eest leida (eelkõige noored inimesed ja mehed), täiendava šansi valimisse sattuda. Nii saavutatakse sugude ning erinevate vanusegruppide parem esindatus valimis.

Küsitlusmeetodina kasutati trükitud ankeedi alusel läbiviidavat personaalintervjuud. Küsitlustöös osales 74 vastava ettevalmistuse saanud Turu-uuringute AS-i küsitlejat. Intervjuud viidi läbi eesti ja vene keeles.

2. Telefoniküsitlus, mille käigus küsitleti 450 inimest vanuses 25-64.

Vastajate telefoninumbrid valiti juhuvalikuga avalikest telefonikataloogidest. Vastaja valikul rakendati kvoote, et tagada erinevate maakondade ja asulatüüpide proportsionaalne esindatus küsitlusvalimis. Samuti rakendati ka telefoniküsitluse puhul nn. noore mehe reeglit, et tagada ka telefoniküsitluse puhul valimi sooline ning vanuseline proportsionaalsus.

Uuringu käigus küsitleti kokku 1061 inimest vanuses 25-64. Sellise valimi suuruse puhul on tulemuste üldistamisel maksimaalne veapiir 95%-lisel usaldusnivool 3,01%, mis on suurusjärgus ca. 21 000 inimest. Väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem.

Andmed kaaluti soo, vanuse ning regiooni lõikes. Küsitletavate sotsiaaldemograafiline koosseis pärast andmete kaalumist kujunes järgmiseks:

Tabel 1. Vastajate sotsiaal-demograafiline profiil (%; n=1061)

		%
SUGU	Mees	47
	Naine	53
VANUS	25-29	14
	30-34	13
	35-39	13
	40-44	13
	45-54	27
	55-64	21
HARIDUS	Alg- või põhiharidus	8
	Kutseharidus ilma keskhariduseta	3
	Kesk- või keskeriharidus, s.h kutseharidus	63
	Kõrgharidus	27
RAHVUS	Eesti	67
	Vene	28
	Muu	5
ASULATÜÜP	Pealinn	31
	Tartu	8
	Suurlinn	12
	Muu linn, maakonnakeskus	32
	Maa	17
REGIOON	Tallinn	31
	Tartu	8
	Põhja-Eesti	14
	Lääne-Eesti	11
	Ida-Virumaa	13
	Kesk-Eesti	8
	Lõuna-Eesti	14

Andmetöötlus

Töötlukses kõlblikke ankeete laekus 1061.

Uuringutulemuste töötlukses kasutati andmetöötluspaketti SPSS for Windows version 15.0.

Teostajad

Uuringu erinevates etappides olid vastutavad:

Aruanne, graafilised tööd:	Vaike Võõbus
Omnibussküsitluse valimi koostaja/ küsitlustöö koordineerija:	Marina Karpištšenko, Rutt Vihtla, Marje Sepp
Telefoniküsitluse valimi koostaja/ küsitlustöö koordineerija	Kristel Merusk
Andmesisestuse koordineerija:	Asta Pajos
Andmetöötlus:	Tõnis Stamberg
Tabeltöötlus:	Kaido Kirsipuu

Kontaktandmed

Telefon:	6 684 852
Faks:	6 277 584
E-post:	vaike@туру-uuringute.ee
Kodulehekülg:	www.turu-uuringute.ee
Aadress:	Tatari 6 (3. korrus), 10 116 Tallinn

UURINGU TULEMUSED

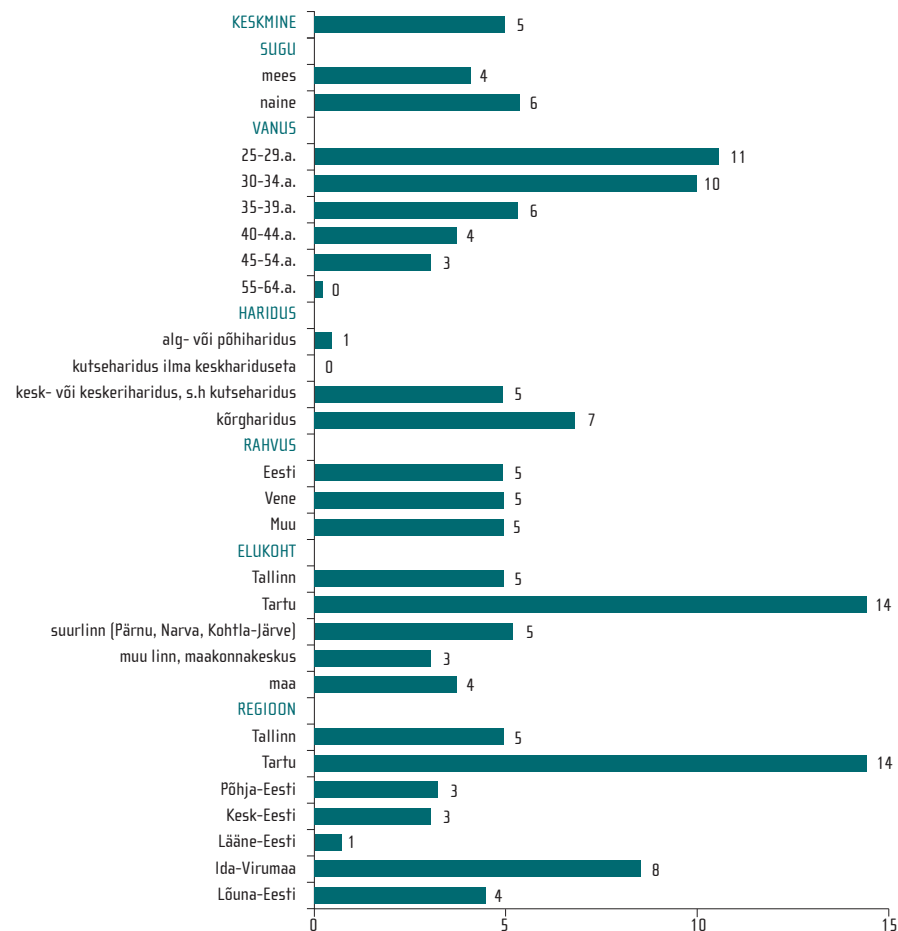
Tasemeõppes osalemine

Kas Te õpite või õppisite nelja viimase nädala jooksul tasemeõppes, näiteks üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses või kõrgkoolis? Täiendus- ja ümberõpet, väljaõpet töökohal ning huvialakursusi ärge siinkohal arvestage.

Tasemeõppes oli viimase nelja nädala jooksul osalenud 5% koguvalimist, mis on arvuliselt 95%-lise tõenäosusega vahemikus 34 800 – 35 800 inimest (Joonis 1). Keskmisest sagedamini on tasemeõppes osalenud 25-34-aastased (10-11%), keskmisest harvemini aga 45-64aastased (0,4-3%), samuti alg- või põhiharidusega inimesed (1%). Vastajatest, kes omasid kutseharidust ilma keskhariduseta, ei olnud küsitlusele eelnenud nelja nädala jooksul tasemeõppes osalenud keegi, kuid et antud sihtgrupp oli valimis esindatud vaid 31 vastajaga, ei seda tulemust üldistada kõigile antud haridustasemega vastajatele.¹

Kõige sagedamini on küsitlusele eelnenud kuu jooksul tasemeõppes osalenud Tartu elanikud (14%), mis on seletatav noorema elanikkonna keskmisest suurema osakaaluga selles linnas.

Joonis 1. Tasemeõppes osalemine nelja viimase nädala jooksul – osalenute taust (%; N=1061)

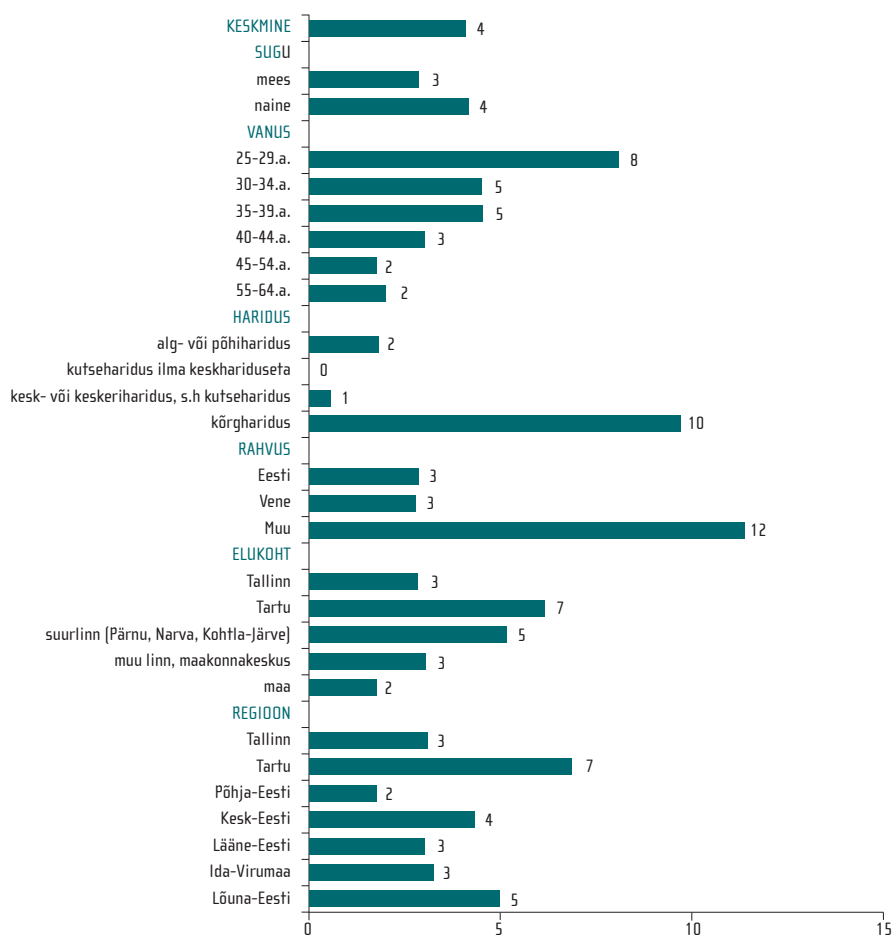
¹ Samal põhjusel pole ka edaspidi kutsehariduseta keskharidust omavate vastajate tulemusi analüüsis eraldi esile toodud.

Kas Te õppisite viimase 12 kuu jooksul tasemeõppes?

Respondentidelt, kes polnud viimase nelja nädala jooksul tasemeõppes osalenud, küsiti tasemeõppes osalemise kohta viimase 12 kuu jooksul. Viimase 12 kuu jooksul on tasemeõppes õppinud 4% 25-64-aastastest vastajatest, kes viimase nelja nädala jooksul tasemeõppes osalenud polnud (Joonis 2). Kõigist 25-64-aastasest moodustab see 3%, mis on arvuliselt 95%-lise tõenäosusega vahemikus 23 700 – 24 200 inimest.

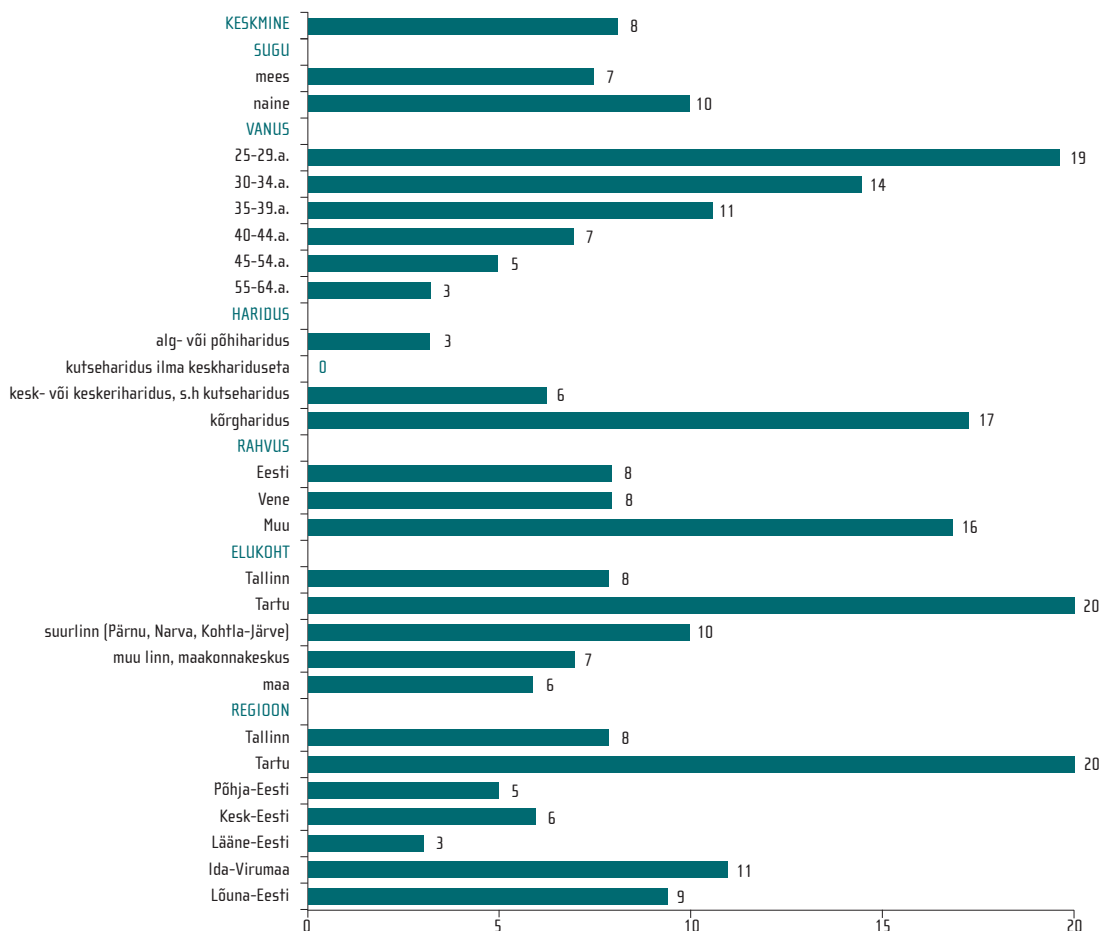
Sagedamini on viimase 12 kuu jooksul tasemeõppes osalenud kõrgharidusega (10%) inimesed, 25-29-aastased (8%) ning Tartu elanikud (7%). Muude rahvuste esindajatest oli viimase 12 kuu jooksul tasemeõppes osalenud 12%, kuid et antud sihtgrupp oli valimis väiksearvuliselt esindatud (n=58), ei saa nende vastuste põhjal teha kaugemalelatuvaid üldistusi.

Joonis 2. Viimase 12 kuu jooksul tasemeõppes osalemine (inimesed, kes pole viimase 4 nädala vältel tasemeõppes osalenud) – osalenute taust (%; N=1008)

Liites omavahel viimase nelja nädala ning viimase 12 kuu jooksul tasemeõppes osalenud vastajad, ilmneb, et küsitlusele eelnenud aasta jooksul on tasemeõppes osalenud 89 vastanut, mis moodustab 8% 25-64-aastastest Eesti elanikest (Joonis 3). Üldkogumis jääb viimase aasta vältel tasemeõppes osalenud 25-64-aastaste inimeste arv 95%-lise tõenäosusega vahemikku 58 200 – 60 200 inimest. Kõige sagedamini on tasemeõppes osalenud 25-29-aastased inimesed (19%), kõrgharidusega vastajad (17%) ning Tartu elanikud (20%). Keskmisest vähem on tasemeõppes osalenud 40-64-aastased (3-7%), Lääne-Eesti elanikud (3%) ning alg- või põhiharidusega vastajad (3%).

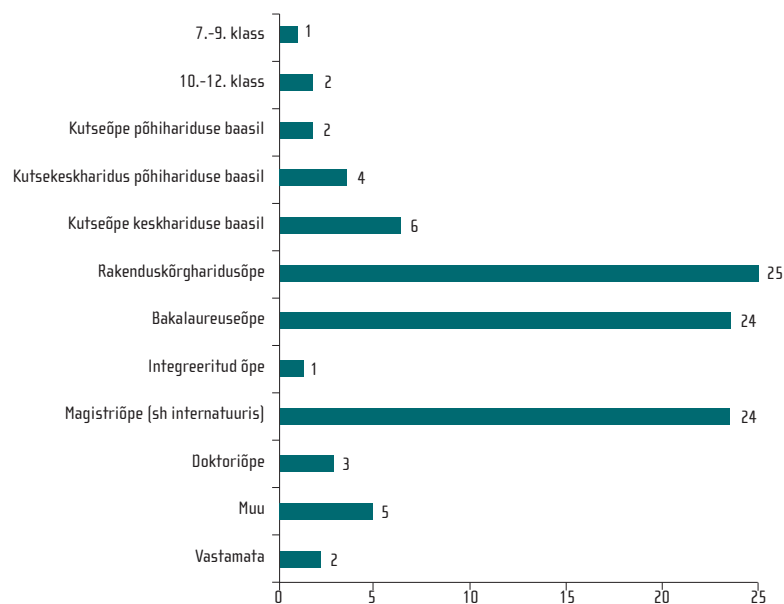
Joonis 3. Kogu viimase aasta vältel tasemeõppes osalemine – osalenute taust (%; N=1061)

Millisel haridusastmel Te õpite / õppisite?

Kõige sagedamini on tasemeõppes osalenud inimesed õppinud rakenduskõrgharidusõppes (Joonis 4). Nimetatud õppes on viimase 12 kuu jooksul osalenud neljandik tasemeõppes õppinud 25-64aastastest inimestest. Sagedamini on osaletud ka bakalaureuseõppes (24%) ning magistriõppes (sh. internatuuris) (24%). Kõige vähem on osaletud integreeritud õppes (1%) või omandatud põhiharidust 7-9. klassis (1%).

Joonis 4. Erinevatel haridusastmetel õppimine (%; N=89)

5% tasemeõppes osalenutest oli osalenud mingis muus õppes. Muude õpetena nimetati näiteks õppimist Tervishoiu Kõrgkoolis ning kaugõpet ülikoolis, täpsustamata, millise õppevormiga oli tegemist. Üks vastaja nimetas õppevaldkonnana ka kultuuri ja sporti, jättes haridusastme täpsustamata.

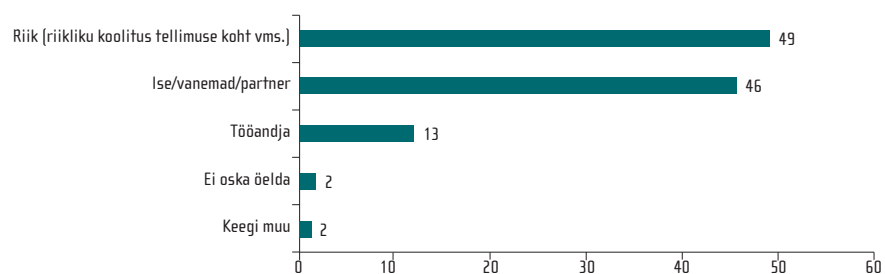
Mitmed vastajad nimetasid ekslikult tasemeõppena ka täiendusõppekursusi. Näiteks peeti tasemeõppeks eesti keele kursusi, Rahvaülikooli kursusi, sotsiaaltöö- ning kultuurialast täienduskoolitust, veoautojuhi kursust ning mitmeid muid täiendusõppekursusi. Vastajad, kes olid tasemeõppena nimetanud erinevaid täienduskoolituskursusi, selekteeriti tasemeõppes osalenute hulgast välja.

Kes maksis õpingute eest?

Kuna õpingute eest tasumine võis olla jagatud mitme erineva rahastaja vahel, siis oli antud küsimuse juures vastajail võimalus märkida kuni kaks vastust. Kõige sagedamini oli tasemeõpingute rahastajaks riik (Joonis 5). Tasemeõppes osalenutest pea pooled (49%) olid õppinud riikliku koolitustellimuse kohal. Pea sama paljud õppurid (46%) olid õpingud rahastanud kas ise või siis olid seda teinud õppuri vanemad või partner. Vaid 13%-l juhtudest oli õpingute eest maksnud tööandja.

2%-l juhtudest oli õpingute eest maksnud keegi teine. Üks vastaja ütles, et õpingud oli rahastanud Euroopa Liit, üks vastaja aga nimetas pangakrediiti, täpsustamata rahastajat. 2% vastanutest ei osanud öelda, kes õpinguid finantseeris.

Joonis 5. Tasemeõpingute rahastamine (%; N=89)

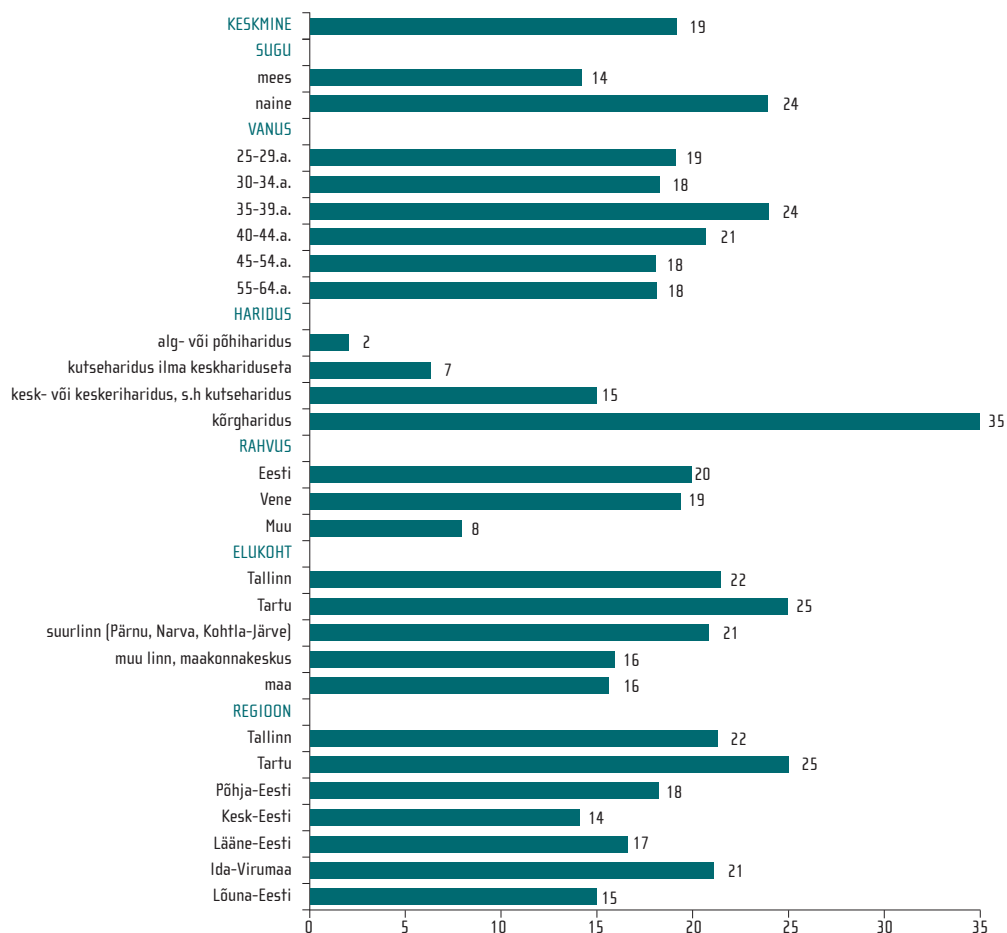

Täiendus- ja ümberõppes ning vabahariduskoolitustel osalemine

Kas osalete praegu või osalesite nelja viimase nädala jooksul mingil koolitusel, näiteks tööalastel täiendus- või ümberõppekursustel, konverentsidel, seminaridel, töötute koolitusel, huvialakursustel jms?

Täiendus- või ümberõppes või vabahariduskoolitustel oli viimase nelja nädala jooksul osalenud 19% elanikest, mis on 95%-lise tõenäosusega 131 800 – 138 300 25-64-aastasest inimest. Sagedamini olid nimetatud koolitustel osalenud naisterahvad (24%), 35-39-aastased (24%), kõrgharidusega inimesed (35%) ning Tartu elanikud (25%) (Joonis 6). Keskmisest harvemini võtsid täiendus- või ümberõppes või vabahariduskoolitustest osa meesterahvad (14%) ning ilma kõrgharidusega inimesed.

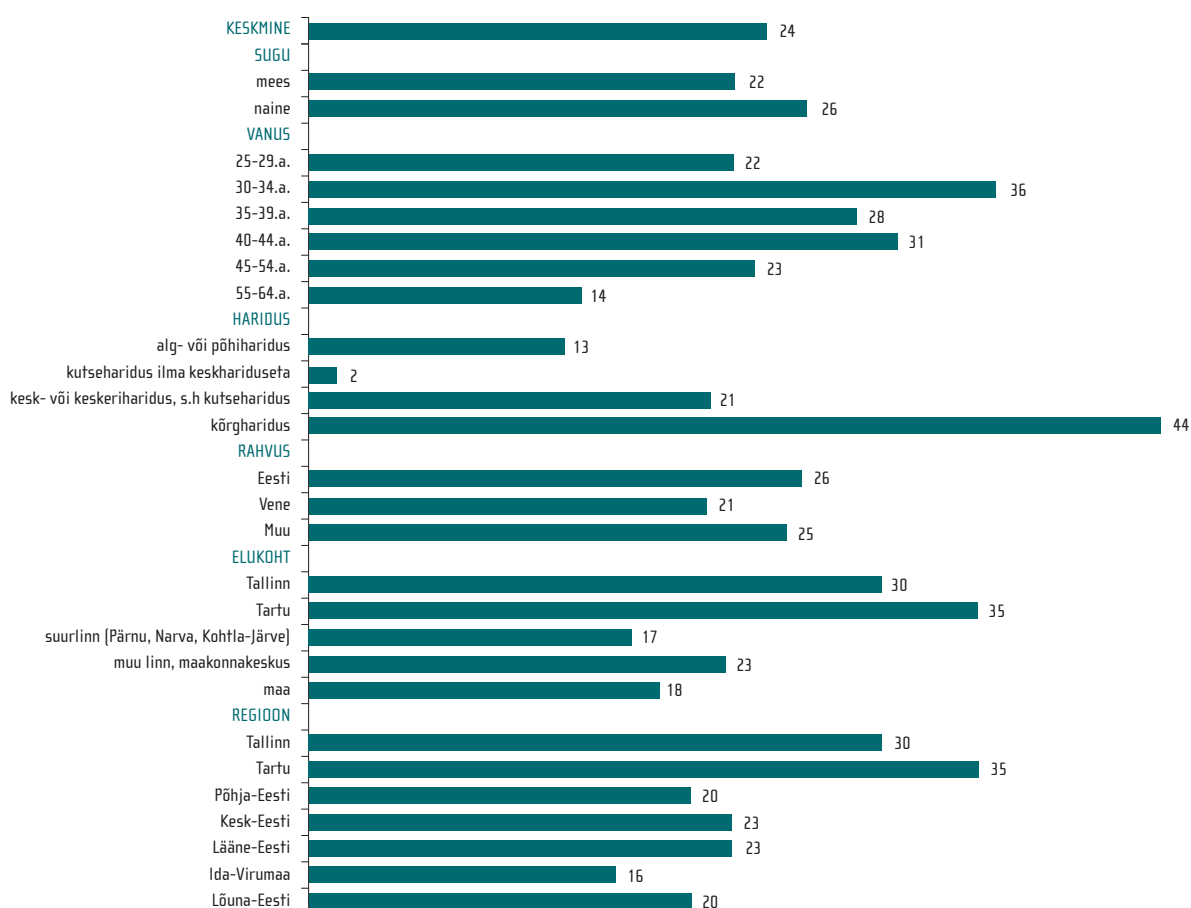
Joonis 6. Täiendus- ja ümberõppes ning vabahariduskoolitustel osalemine 4 viimase nädala jooksul – osalenute taust (%; N=1061)

Kas osalesite viimase 12 kuu jooksul mingil koolitusel?

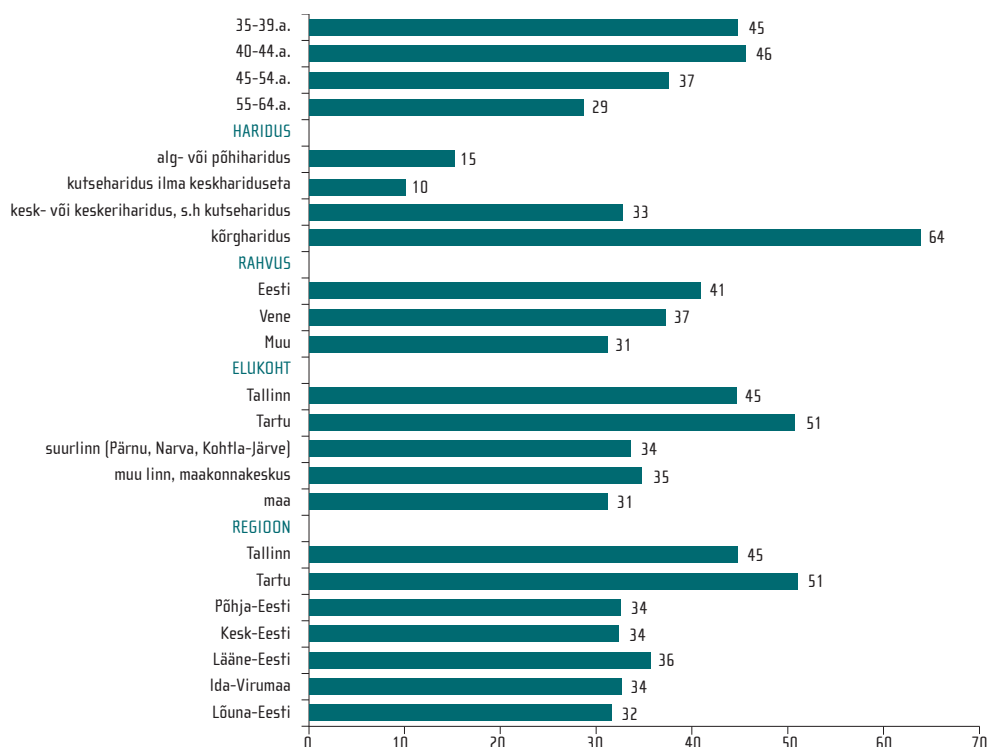
Vastajatelt, kes polnud nelja viimase nädala jooksul koolitustel osalenud, küsiti koolitustel osalemise kohta viimase 12 kuu jooksul. Viimase 12 kuu jooksul oli täiendus- või ümberõppes või vabahariduskoolitustel osalenud 24% vastanutest, kes polnud viimase 4 nädala jooksul koolitustel osalenud (Joonis 7). Kõigist 25-64-aastastest inimestest moodustab see 20%, mis on 95%-lise tõenäosusega arvuliselt 135 700 – 142 400 inimest. Sagedamini olid viimase 12 kuu jooksul koolitustel osalenud kõrgharidusega inimesed (44%), 30-44-aastased (28-36%), pealinlased (30%) ning Tartu elanikud (35%).

Joonis 7. Täiendus- ja ümberõppes ning vabahariduskoolitustel osalemine viimase 12 kuu jooksul (inimesed, kes pole viimase 4 nädala vältel koolitustel osalenud) – osalenute taust (%; N=1061)

Liites kokku viimase nelja nädala jooksul koolitustel osalenute ning viimase 12 kuu jooksul koolitustel osalenute arvud, saame tulemuseks, et viimase aasta jooksul osales koolitustel 413 vastajat, ehk 39% Eesti 25-64aastastest elanikest (Joonis 8), mis on arvuliselt 95%-lise tõenäosusega 266 700 – 282 900 inimest. Kõige sagedamini osalesid koolitustel kõrgharidusega inimesed (64%). Keskmisest enam võtsid koolitustest osa naisterahvad (44%), 30-44-aastased (45-47%), pealinlased (45%) ning Tartu elanikud (51%).

Joonis 8. Kogu viimase aasta vältel täiendus- ja ümberõppes ning vabahariduskoolitustel osalemine – osalenute taust (%; N=1061)

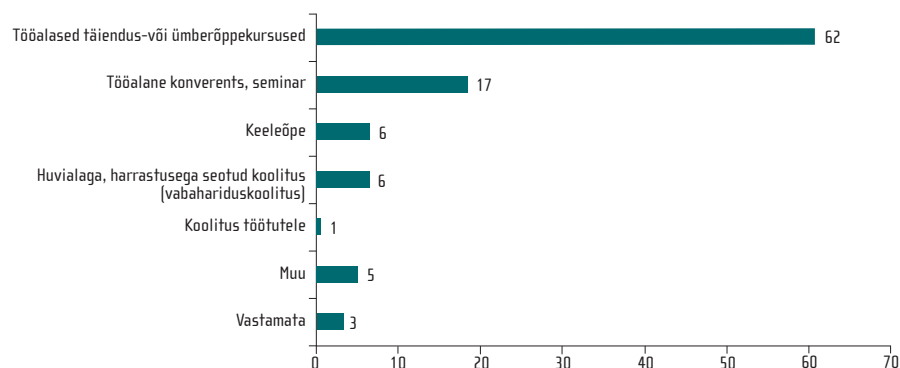

Kui osalesite mitmel koolitusel, siis räägime siinkohal kõige viimasest. Millise koolitusega oli tegemist?

Üle pooled koolitustel osalejatest olid osalenud tööalastel täiendus- või ümberõppekursustel (62%) (Joonis 9). Sellele järgnesid tööalased konverentsid ja seminarid, millel oli osalenud 17% koolitustel osalenutest. Veidi harvem osaleti huviala või harrastusega seotud koolitustel (6%) või keeleõppes (6%). Vaid 1% koolitustel osalenutest oli osa võtnud töötutele suunatud koolitusest. 5% vastanutest oli osalenud mingil muul koolitusel ning 3% ei osanud määratleda, millise koolitusega oli olnud tegu.

Muude koolitustena nimetati kõige sagedamini autojuhilubade kursusi (5x), Eesti põhiseaduse teemalist kursust (2x) ning tuleohutusosalast kursust (2x). Mainiti ka arvutiõpet, erialast konverentsi, esmaabikoolitust, kriisikoolitust, kriminalistika kursusi, majandusalast lisaõpet, puudega inimeste tööhõivealase integratsiooni teemalist koolitust, stressikoolitust, toitlustusalast koolitust, töökaitsekoolitust, usukoolituse seminari jm.

Joonis 9. Erinevatel koolitustel osalemine (%; N=413)

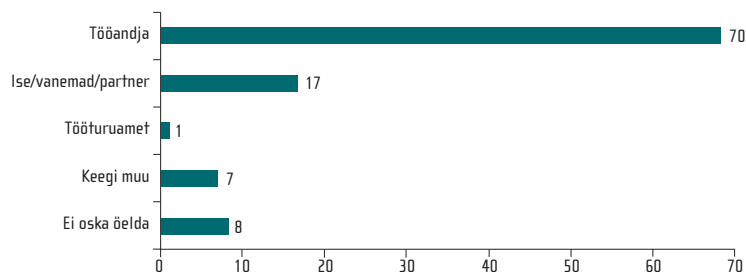
Kes maksis koolituse eest?

Sarnaselt tasemeõpingute rahastamist puudutavale küsimusele said vastajad ka koolituste puhul märkida maksimaalselt kaks koolituste rahastajat. Kõige sagedamini rahastas koolitusel osalemise tööandja (70%) (Joonis 10). 17%-l juhtudest maksis koolitusel osalemise tasu vastaja ise või siis kandsid koolituse kulud tema vanemad või partner. Tööturuamet oli kompenseerinud 1% vastanute koolituskulud.

7% vastajatest ütles, et koolituse eest maksis keegi teine. Sageli oli õpingute finantseerijaks kas Euroopa Liit või Euroopa Sotsiaalfond (7x). Veel nimetati finantseerijatena Eesti Rahvusvahelist Autojuhtide Assotsiatsiooni, globaalset fondi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, haridusosakonda, Kaitseministeeriumi, koolituse korraldajat, koostööpartnerit (2x), koolitusele kutsunud firmat (2x), Rootsi riiki, valda (2x) jm. 6 vastajat ütles, et osalesid tasuta koolitusel.

8% respondentidest ei osanud öelda, kes oli koolituse finantseerijaks.

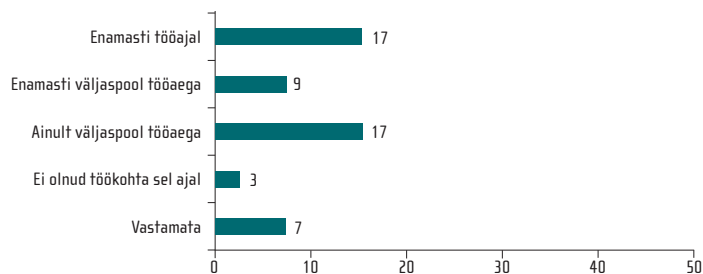
Joonis 10. Koolituste rahastamine (%; N=413)

Millisel ajal koolitus toimus?

Et kõige sagedamini osaleti tööga seonduvatel koolitustel, leidsid pea pooled koolitustest (47%) aset ainult tööajal ning 17% koolitustest enamasti tööajal (Joonis 11). Ainult väljaspool tööaega toimus 17% koolitustest ning enamasti väljaspool tööaega 9%. Vastanutest 3% ei omanud koolitustel osalemise hetkel töökohta ning 7% jättis küsimusele kas vastamata või ei osanud koolituse toimumise aega määratleda.

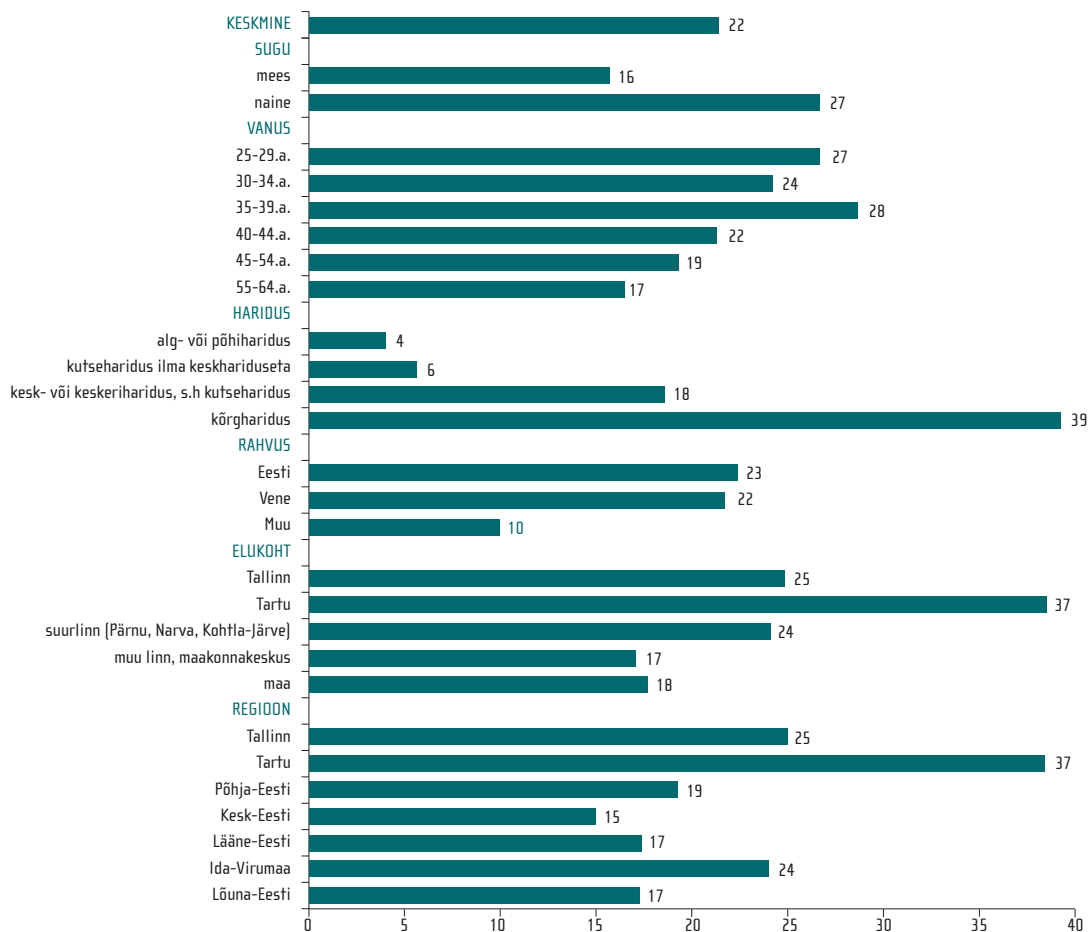
Joonis 11. Koolituse toimumise aeg (%; N=413)

Osalemine elukestvas õppes

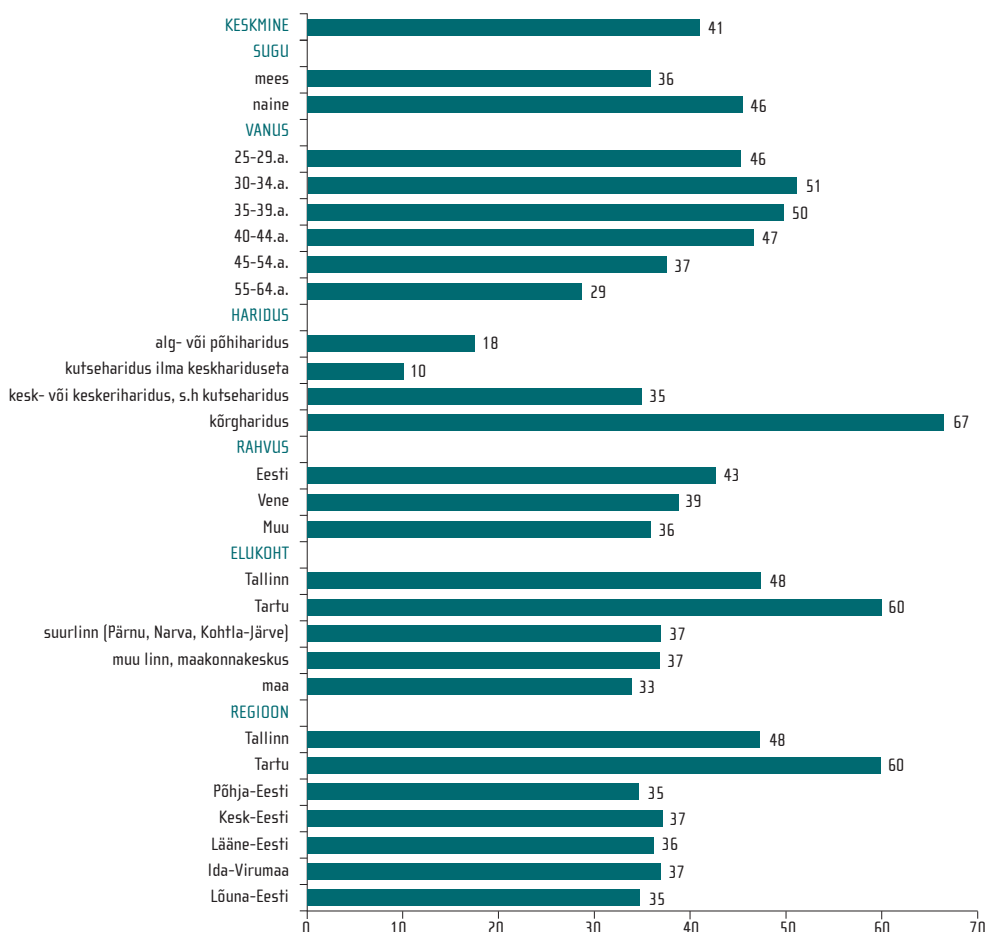
Küsitlusele eelnenud nelja nädala jooksul oli koolis ja/või koolitustel osalenud 22% 25-64-aastastest inimestest (Joonis 12), mis on arvuliselt 95%-lise tõenäosusega üldkogumis 151 800 – 159 600 inimest. Sagedamini olid viimase nelja nädala jooksul elukestvas õppes osalenud naisterahvad (27%), 25-29-aastased (27%) ning 35-39-aastased (28%), kõrgharidusega vastajad (39%), pealinlased (25%) ning Tartu elanikud (37%).

Joonis 12. Viimase nelja nädala jooksul elukestvas õppes osalemine – osalenute taust (%)
(N=1061)

Viimase 12 kuu jooksul (rohkem kui 4 nädalat tagasi) on elukestvas õppes osalenud 206 vastajat ehk 25% inimestest, kes pole viimase 4 nädala jooksul elukestvas õppes osalenud (Joonis 13). Kõigist 25-64-aastasest elanikest moodustab see 19%, arvuliselt 95%-lise tõenäosusega 133 800 – 140 300 inimest. Sagedamini on koolis ja/või koolitustel osalenud 30-34-aastased vastajad (31-35%), kõrgharidusega inimesed (47%), Tartu elanikud (36%) ning pealinlased (31%).

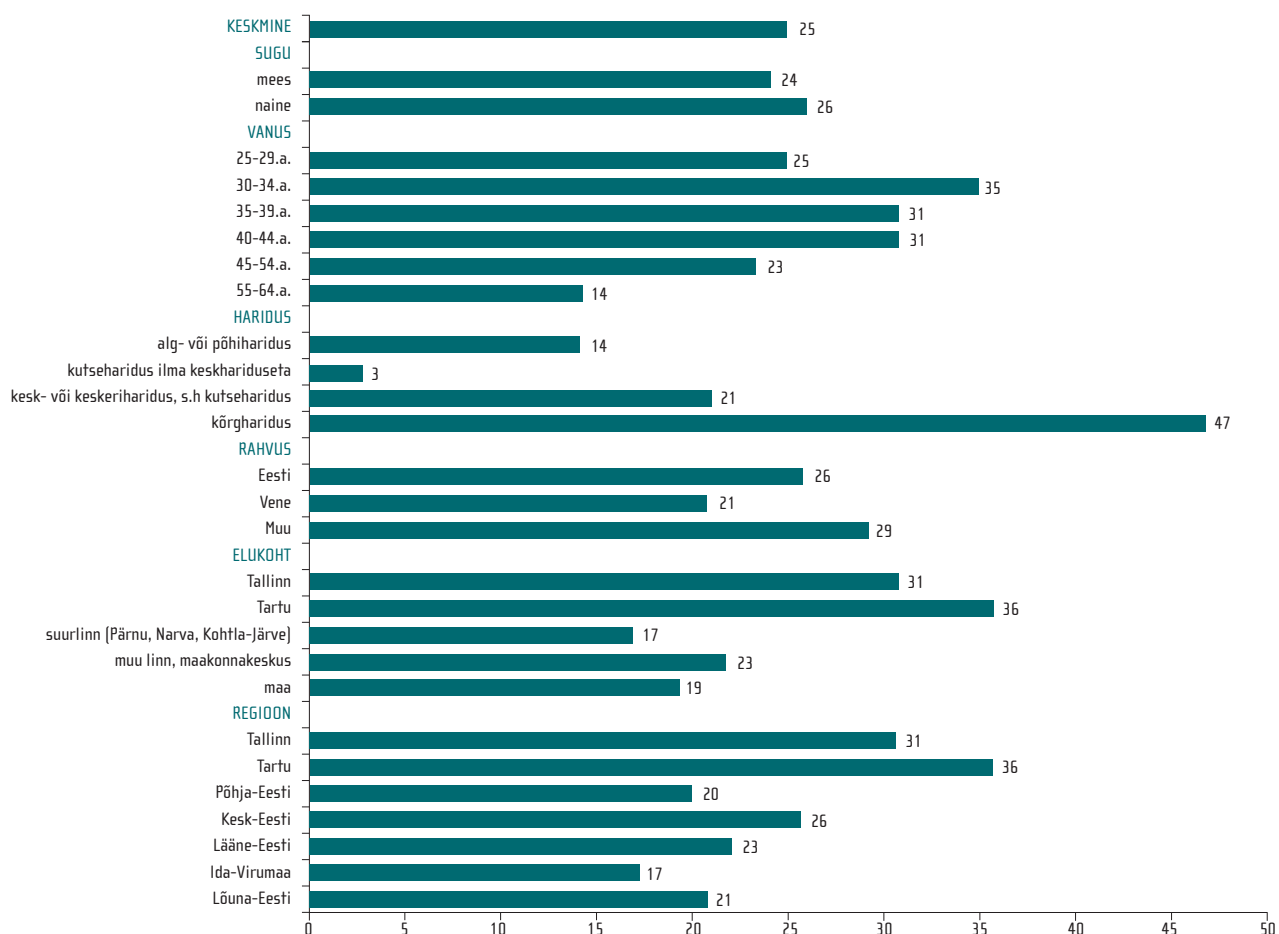
Joonis 13. Viimase 12 kuu jooksul elukestvas õppes osalemine (inimesed, kes pole viimase 4 nädala jooksul elukestvas õppes osalenud) – osalenute taust (%) ; N=827

Elukestvas õppes on kogu viimase aasta jooksul osalenud kokku 439 vastajat ehk 41% 25-64-aastastest inimestest (Joonis 14), mis on arvuliselt 95%-lise tõenäosusega 283 400 – 300 800 inimest. Kõige sagedamini on elukestvas õppes osalenud kõrgharidusega inimesed (67%), naisterahvad (46%), alla 44-aastased vastajad (46-51%), pealinlased (48%) ning Tartu elanikud (60%).

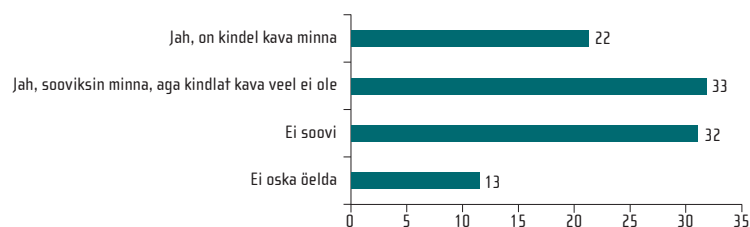
Joonis 14. Kogu viimase aasta vältel elukestvas õppes osalemine – osalenute taust (%; N=1061)

Kas te sooviksite järgneva 12 kuu jooksul osaleda formaalhariduses, mõnel kursusel või õppe- või koolitusprogrammis?

Tulevikus plaanis kindlasti koolitustel osaleda 22% Eesti 25-64aastastest elanikest (Joonis 15). Kolmandik vastanutest ütles, et nad küll sooviksid tulevikus koolitustel osaleda, kuid kindel kava veel puudub. Koolitustel osalemisest polnud huvitatud 32% inimestest, 13% ei osanud vastust anda.

Joonis 15. Suhtumine koolitustel osalemisse tulevikus (%; N=1061)

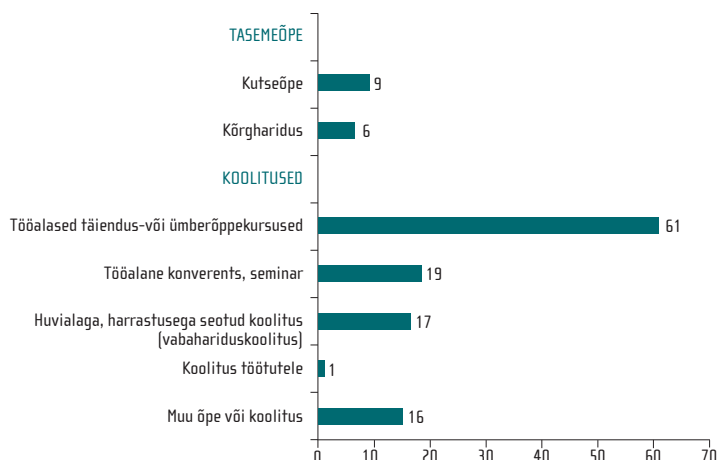
Keskmisest sagedamini väljendasid kindlat soovi tulevikus koolitustel osaleda kõrgharidusega respondendid, kellest 34% ütles, et neil on kindel kava tulevikus koolitustel osaleda. Samuti omasid kindlat plaani tulevikus koolitustele minekuks sagedamini 25-29-aastased (30%) ning pealinlased (28%).

Inimeste seas, kes ei soovinud tulevikus koolitustel osaleda, oli keskmisest enam 55-64aastaseid (51%) ning alg- või põhiharidusega (52%) respondente.

Missuguses õppes või koolitusel sooviksite järgneva 12 kuu jooksul osaleda?

Vastanutest, kel oli kindel plaan järgneva 12 kuu jooksul koolis või koolitustel osaleda, oli 15%-l plaan jätkata õpinguid tasemeõppes (Joonis 16). 9% soovis õppida kutseõppes ning 6% kõrghariduses.

Joonis 16. Koolitused, mille soovitakse järgneva 12 kuu jooksul osaleda (%; N=232)

Töölastel täiendus- või ümberõppekoolitustel soovis järgneva 12 kuu jooksul osaleda 61% respondentidest, kel oli kindel plaan järgneva 12 kuu jooksul koolitustel osaleda. 19%-l oli plaanis osaleda töölasel konverentsil või seminaril, 17%-l aga huviala või harrastusega seotud koolitustel. 1%-l vastanutest oli kavas võtta osa koolitusest töötutele. 16% soovis osaleda mingis muus õppes või koolitusel. Muude koolitustena, kus soovitakse osaleda, nimetati arvutikursusi (6x), autojuhilubade kursusi (2x), eesti keele kursusi (6x), inglise keele kursusi (3x), keelekursusi (9x), ehitusalast koolitust (2x), klienditeenindaja kursusi, tehnoloogiaalast õpet, GNLD koolitust, koerte treenimist, õigusalast koolitust, majandus- või ärialast koolitust (2x), psühholoogiaalast koolitust, seminari ühiskonnaprobleemide (AIDS) teemal.

Lisa 1. Ankeet

---

1. Õelge palun, kas Te õpite või õppisite nelja viimase nädala jooksul tasemeõppes, näiteks üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses või kõrgkoolis? Täiendus- ja ümberõpet, väljaõpet töökohal ning huvialakursusi ärge siinkohal arvestage.

- 1 jah ► JÄTKAKE KÜSIMUSEGA NR.3
- 2 ei

2. Kas Te õppisite viimase 12 kuu jooksul tasemeõppes?

- 1 jah
- 2 ei ► JÄTKAKE KÜSIMUSEGA NR.5

3. Millisel haridusastmel Te õpite/õppisite?

JUHUL, KUI VASTAJA EI OSKA HARIDUSTASET NIMETADA, SIIS LUGEGE VASTUSEVARIANDID ETTE. ÜKS VASTUS!

- 1 1.- 6. klass
- 2 7.- 9. klass
- 3 10.- 12. klass
- 4 Kutseõpe põhihariduseta isikutele
- 5 Kutseõpe põhihariduse baasil
- 6 Kutsekeskharidus põhihariduse baasil
- 7 Kutseõpe keskhariduse baasil
- 8 Rakenduskõrgharidusõpe
- 9 Bakalaureuseõpe
- 10 Integreeritud õpe
- 11 Magistriõpe (sh internatuuris)
- 12 Doktoriope
- 13 Muu, mis? .....

4. Kes maksis õpingute eest? KUNI 2 VASTUST!

- 1 Riik (riikliku koolitustellimuse koht vms.)
- 2 Tööandja
- 3 Ise / vanemad / partner
- 4 Keegi muu, kes täpsemalt? .....
- 5 *Ei oska öelda*

5. Nüüd räägime täiendus- ja ümberõppest ning huvialakoolitusest. Kas osalete praegu või osalesite nelja viimase nädala jooksul mingil koolitusel, näiteks tööalastel täiendus- või ümberõppekursustel, konverentsidel, seminaridel, töötute koolitusel, huvialakursustel jms?

- 1 Jah ► JÄTKAKE KÜSIMUSEGA NR. 7
- 2 Ei

6. Kas osalesite viimase 12 kuu jooksul mingil koolitusel?

- 1 Jah
- 2 Ei ► JÄTKAKE KÜSIMUSEGA NR. 10

7. Kui osalesite mitmel koolitusel, siis räägime siinkohal kõige viimasest. Millise koolitusega oli tegemist? Kas selleks koolituseks oli... ÜKS VASTUS!

- 1 Töölased täiendus- või ümberõppekursused
- 2 Töölane konverents, seminar
- 3 Koolitus töötutele
- 4 Huvialaga, harrastusega seotud koolitus (vabahariduskoolitus)
- 5 Keeleõpe
- 6 Muu, täpsustage mis? .....

8. Kes maksis koolituse eest? KUNI 2 VASTUST!

- 1 Tööandja
- 2 Tööturuamet
- 3 Ise / vanemad / partner
- 4 Keegi muu, kes täpselt?.....
- 5 *Ei oska öelda*

9. Kas see koolitus toimus... ÜKS VASTUS!

- 1 Ainult tööajal
- 2 Enamasti tööajal
- 3 Enamasti väljaspool tööaega
- 4 Ainult väljaspool tööaega
- 5 Ei olnud töökohta sel ajal

10. Kas Te sooviksite järgneva 12 kuu jooksul osaleda formaalhariduses, mõnel kursusel või õppe- või koolitusprogrammis? ÜKS VASTUS!

- 1 Jah, Teil on kindel kava minna
- 2 Jah, sooviksite minna, aga kindlat kava veel ei ole ► LÕPP
- 3 Ei soovi ► LÕPP
- 4 *Raske öelda* ► LÕPP

11. Missuguses õppes või koolitusel sooviksite järgneva 12 kuu jooksul osaleda? *Mitu vastust!*

1 Tasemeõpe KUI VASTAJA ÜTLEB "JAH", SIIS LUGEGE ETTE paremal olevad VARIANDID 1-3, NING PALUGE VASTAJAL VALIDA NEIST AINULT ÜKS!	►	1 üldharidus (põhi- või keskkool)
2 Töölased täiendus- või ümberõppekursused		2 kutseõpe
3 Töölane konverents, seminar		3 kõrgharidus
4 Koolitus töötutele		
5 Huvialaga, harrastusega seotud koolitus (vabahariduskoolitus)		
6 Muu õpe või koolitus, milline?		